

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. Augusztus 20.

Vasárnap.

XXIV. évfolyam 67. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Nagyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos betűsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyílt ér sora 30 fillér.
A hirdetéseknek a nyílt erek díja előre fizetendő.

A Székely Szövetség sepsiszentgyörgyi közgyűlése.

Kézdivásárhely, 1905. aug. 2.

Jövő kedden, augusztus 22-én tartja a „Székely Társaságok Szövetsége” rendes közgyűlését — mint többször is irtuk — vármegyénk központjában, Sepsiszentgyörgyön.

Erre a nevezetes társadalmi ünnepségre ohajtjuk újólaj fölhimni minden igaz és hű székelynek figyelmét, érdeklődését, tevékenységét.

Nincs egyesület a keleti hazarészben, melynek nagyobb jelentősége volna, mint a Székely szövetségnek.

Alapítása, fennállása országos érdek, mert missziója a székelységnek, Erdély magyarsága zömének megmentésére, erősítésére, egyben Magyarország szolgálata adására terjed ki, a nélkül, hogy bárkinek is ártani akarna, hogy az érzelemben és odaadásban becsülendő más hazafiak érdekeit sértené.

Épen a 12-ik órában kelt életre a szövetség, a mikor már ellenséges áradat veszedelméből kell kiragadni ezt a színmagyar töredéket. És ha nem is nagy eszközökkel, de mindenesetre érdekes és értékes tényező, a társadalom sorompóba hívásával akar diadalmaskodni a veszedelem fölött. Abból indult ki ugyanis, hogy a népnek vezetőket, támogatókat szerezzen, akik minden ügye-bajában, a min saját ereje megtörnék, jóindulatu utmutatást és segítséget nyújtsanak. (Nem alamizsnát, hanem segítséget, akkor és ott, a mikor és a hol szükségét érzi . . .)

Hogy mennyire sikerül? A jövő mutatja meg. Szeretnők hinni, hogy óhajtott mértékben. Mert ha nem is teszünk összehasonlításokat a nemzetiségi agitációt követő térfoglalások és a magyarság térvesszéte között, önként elénkbe áll az erdélyi magyarság támogatásának szüksége a számbeli apadásban, a kivándorlás fokozódásában, a gazdasági ágak számának és jövedelmének fogyásában.

És — csodálatos — bár számos kulturális és közgazdasági társaság alakult itt évről-évre, nem bizonyult sem az egyik, sem a másik alkalmasnak, főleg elég gyorsnak és erősnek arra, hogy elevenére tapintson a sirban lévő magyar kérdésnek s oda üssön ha kell, hol a mulasztás felelőssége számon kérhető. Csak pár évvel előbb sem látták fától az erdőt, környezetükben a veszedelmet, jollehet, a statisztika lépten-nyomon rámutatott a számbeli fogyásban az erdélyi magyarság vesze-

delmére, kifejezőn hirdetvén, ha így tart „Erdély elvész Magyarország számára.”

Nem vetünk történeti visszapillantást hol és mikor kezdődött a baj. A Székely kongresszus óriási halmazát állapította meg és mutatott az orvoslás eszközeire. Azt is érintetlenül hagyjuk ezuttal, hogy a politikai élet ziláltsága miatt, eddig minden jobb törekvés meghiusult a munkára hivatott tényezők széthuzásán.

De azt igenis szövé tesszük és hirdetjük erős meggyőződéssel, hogy a szövetség ideje elérkezett. A Székely szövetségben tehát egyesülnie kell minden becsületes társadalmi szervezetnek. Egyesülni és munkát vállalni, hogy egy talpalattnyi tér se maradjon őrizetlenül.

Sokan nem tudják még, vagy nem akarják megérteni, hogy miként férhet össze oly sokféle, külön intenciókkal alakult szervezet s mit tehet — ha ugyan összefér — egymás mellett a magyar kérdésben?

Pedig a dolog nagyon egyszerű: A kulturális egyesületek a művelődés terén feltornyosult akadályok elhárításához.

A közgazdaságiak az egész vonalon megbénult termelés és forgalmazás nehézségeinek leküzdéséhez vethetik latba erejüket — egymásért. Szerepe van itt mindenkinek. Egyeseknek és kapcsolt szervezeteknek. S ha évenként egyszer összefövén, mindenki piacra viszi a maga nyomoruságát, gondolkozik maga és tanácsot kér másoktól is az eljárás megkönnyítéséhez, a Székely Szövetségben hazareszünk legjelentékenyebb szervezete kel életre a közérő által.

Messze vezetne a kérdés részletezése. Elvégzi azt maga a szövetség. Csupán annyit emlitünk meg alapszabályából, hogy célja:

„A már alapszabály szerint működő és az ezután alakítandó Székely Társaságok, valamint más hazai, különösen székelyföldi hasonirányu közművelődési és közgazdasági testületek szövetségbe vonása, összetartása és közmunkásságának a székely (magyar) közművelődési és közgazdasági ügyek javára való egységes irányítása, biztosítása és állandósítása — társadalmi uton.”

A többit hagyjuk. Száz meg száz példával igazolhatnók, miként nyer erő és tért sok más hasonló szervezet. A magyarság közönyét ostromoljuk meg, ha a közfigyelmet a székely szövetség idejé (aug. 22-ki) sepsiszentgyörgyi közgyűlésére felhívjuk. Szeretnők ott látni az ország magyarságát, hogy lássuk: tud-e határozni sorsa fölött?

És szeretnők ott látni első sorban városunk és vármegyénk intelligens polgárságát, hogy mutassa meg azoknak, akik messzi idegenből idejönnek megyénk központjában, hogy saját sorsunk, jobb jövőnk iránt nemcsak érdeklődni, de áldozatot is hozni tudunk és akarunk is!

Azokat pedig, akik hazafias lelkesedéssel, nemes szándékkal, tiszta önzetlenséggel összegyűlnek a közgyűlésre, hogy hasznára legyenek a székely ügynek, a székely kérdésnek: szívünk mélyéből üdvözljük s munkásságukra Isten áldását kívánjuk.

A magyar nyelv tanítása. Lukács György közoktatásügyi miniszter a Berzeviczy-féle népoktatásügyi törvényjavaslatot rendeletileg érvénybe léptette. Ugyanis elrendelte, hogy ha az idegen ajku iskolában nem intenzív a magyar nyelv tanítása, úgy a tanfelügyelő arról köteles jelentést tenni és a tanítót nyomban nyugdíjaztatni fogják. Ha egy iskolánál két tanítót nyugdíjaznak egymásután, akkor az állam nevez ki tanítókat. Ha pedig a község kimutatja, hogy nem képes az iskolát fenntartani, úgy azt az állam veszi kezelés alá.

Lukács György rendeletet adott ki, a tanítóképzőre vonatkozóan is, melyben a nem magyar nyelvű tanítóképző intézetek növendékeire nézve kötelezővé teszi a magyar nyelv teljes ismeretét. A tanfelügyelőknek kötelességévé teszi a rendelet, hogy a képesítő vizsgálatokon a magyar nyelvnek olyan mérvű ismeretét követelje meg a hallgatóktól, hogy azok a magyar nyelvet taníthassák is az iskolákban.

A válság

Fejérváry Ischlben.

Fejérváry a jövő hét elején Ischlbe megy a királyhoz és bejelenti neki azokat az intézkedéseket, a melyeket a kormány a nemzeti ellentállás letörésére tervbe vett, ha a király beleegyezését adja hozzájuk, akkor a kormány azonnal élni fog velük.

A kormány magatartása.

A Magyar Nemzet ezt írja a kormány magatartásáról:

Kétségtelenül autentikus nyilatkozatok történtek a kormány legközelebbi magatartásáról. Ha nem is történtek volna, a viszonyok és az előzmények önmagukban is megszabják a kabinet utját. Párféjérváry olyképpen vállalta a kormányzást, hogy utját egyengeti a korona és a többség megegyezésének. A súlyos krízis közepett pedig intézni fogja a folyó ügyeket, biztosítja az államélet funkcióit s a törvények alapján gondoskodik róla, hogy a rend fel ne bomoljék, az anarchia el ne harapózzék. Ezen az alapon meg kell maradnia és meg is fog maradni. Következik belőle, hogy bármiféle terrorizmus hatása alatt sem lehet elállania attól, hogy a vármegyék törvénytelen határozatait meg ne semmisítse. A vármegyéknek a törvény a rezisztenciára is nyújt szabatosan korlátozott jogot. A míg a korlátozott fel-

ismerik és respektálják, bántódás a törvényhatóságokat nem érheti. Ha azonban e korlátokat lerombolják s a belügyminiszternek másodízben is meg erősített rendeletei ellenében más jogot is igénybe óhajtanak venni az országgyűléshez való felírás jogánál, úgy a legtermészetesebb felfogás szerint önvédelemre kényszerítik a kormányt az állam érdekeinek védelmében. A védelem fegyverei pedig elég hatályosak. Ki-ki megtalálhatja azokat a törvénykönyvben.

A katonaság és a passzív rezisztencia.

A közös hadügyminiszter — a mint Bécsből jelentik — még a hét folyamán nagyjelentőségű rendeletet fog kibocsátani. Ez a rendelet azokra az intézkedésekre vonatkozik, a melyeket a hadügyi vezetőség a katonai közigazgatás terén tesz a passzív rezisztenciával szemben.

Itt említjük meg, hogy a vidéken néhány régi katonaszökevényt csak esendőri elővezetés útján tudtak törvényes kötelezettségére szorítani, ami a koalíciós sajtóban nagy rezonanciát keltett. Az elővezetésről a honvédelmi minisztériumban a következő információt adták:

— A csendőrség, melynek szervezeti és szolgálati utasítása részletesen körülírja, hogy mely hatóságok vannak jogosítva közvetlen felhívást adni az őrsők részére, a katonai hatóságok részéről nem talán érkezett felhívásokat nem teljesítendő, hanem beküldendő a felettes hatóságokhoz. Ki van zárva tehát, hogy a csendőrség a katonai hatóságok parancsára elővezetést végzett volna, már csak azért is, mert ezt az eljárást tiltja a szolgálati utasítás, de ily katonai hatóságoktól közvetlenül küldött felhívások teljesítésére a csendőrség rendeletet nem kapott. Ha tehát történtek elővezetések, ezek csak a polgári hatóságok felhívására történhettek. Hasonló eljárást foganatosítanak ama tartalékosok és póttartalékosok ellen is, a kiket katonaszökevényeknek nyilvánítanak, de ezeknek nyomozása és elfogatása is csak a polgári hatóságok rendeletére fog megtörténni. A katonai hatóságok tehát ez idő szerint semmiféle elővezetési rendeletet a csendőrségnek nem adtak.

A szabadelvűpártból.

A szabadelvűpárt felbomlása iránt indított mozgalmat vezet 23 orsz. képviselő aug. 17-én újabb értekezletet tartott. Az értekezletről fél 2 óra után a következő hivatalos jelentést adták ki: „A sza-

badelvűpártnak ama tagjai, kik a párt feloszlátása iránt akciót indítottak, ma Dániel Ernő báró elnökelete alatt értekezletet tartottak s elhatározták, hogy a 23. i. pártgyűlés előtt még egyszer összegyűlnek értekezletre.”

Ezen a szűkszavú jelentésen kívül alig került valami megbízható értesítés nyilvánosságra, mert az értekezleten jelen volt képviselők becsületszó mellett kötelezték magukat a titoktartásra. Annyi azonban kiszivárgott, hogy dr. Issekutz Győző javaslatára fölött heves vita volt. Az „Esti Újság” állítólag teljesen megbízható forrásból arról értesül, hogy az értekezlet kimondta, hogy csak azon föltételt alatt maradnak meg a szabadelvűpárt kötelékében, ha a párt csatlakozik a nemzeti jogokért folyó küzdelemhez, ha nem, úgy kilépnek a pártból.

Az értekezleten leghelyesebbnek a szükséges teendők közül azt vélték, hogy Tisza István gróf mondjon le mandátumáról és álljon félre a politikai küzdő térről. A párt feloszlása mellett különösen Issekutz Győző beszélt igen hevesen. Az együtt maradás mellett csupán Sándor Pál emelt szót.

KÜLFÖLD.

Az angol király látogatása.

Királyunk és az angol király nem egészen egy napi együttlét után szerdán délelőtt elbucsztak egymástól. VII. Eduárd Marienbadba ment, a hová szerdán este hat órákor érkezett meg. A két uralkodó érintkezése folytonosan a legmelegebb barátság bolygóját viselte magán és egy percre sem öltött politikai jellegűt. Bizonyára ennek elkerülése végett maradtak el a szokásos pohárköszöntők is a tegnapi udvari ebédnél. Mindennek ellenére alkalmasint sok szó fog esni az európai sajtóban az ischli látogatásról. Az angol lapok már is nagyon rokonszenves cikkeket szentelnek annak és sürgetik, hogy Nagy-Britannia, Magyarország és Ausztria minél előbb teljes megegyezésre jussanak a balkán-félszigeti kérdésekre vonatkozólag. Ez a kívánság a magyar, osztrák és angol balkán-félszigeti érdekek harmonizációját mutatja, a miért meglepődéssel fogadjuk azt. Még kell azonban jegyeznünk, hogy tudomásunk szerint eddig sem jelentkeztek számbaveendő ellentétek Nagy-Britannia, valamint Magyarország és Ausztria balkán-félszigeti politikája között.

A Székely Társaságok Szövetségének közgyűlése Sepsiszentgyörgyön.

A székely kultur-egyesületek az eddigi székely kongresszus helyett szövetséggé alakulva első ilyen közgyűlésüket augusztus 22-én tartják meg Sepsiszentgyörgyön. A gyűlésen részt vesznek az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület és az összes Székely Társaságok. A szövetség célja a székely kulturális és közgazdasági érdekek megvédése és fejlesztése. Ennek a módozatait, az egyes társaságok működésére és az egységes szervezetre vonatkozó kérdéseket fogják megvitatni a közgyűlésen, melynek sorrendje a következő:

1. Elnöki megnyitó Tartja Deák Lajos kir. tanácsos elnök. 2. A szövetségben levő társaságok és testületek képviselőinek igazolása. 3. A központi iroda jelentése a szövetségben levő társaságok (testületek) működésének ismertetésével. Előadó: Máthé József főtitkár. 4. A székely vasutak kiépítésének kérdése. Előadó: Borsos Soma ny. miniszteri osztálytanácsos. 5. Háromszék vármegye piacképes cikkeinek forgalomba hozása. Előadók: Benkő Pál gazd. szak. tanár és Csindári Lajos igazgató tanító. 6. A székely kongresszus határozatainak végrehajtása tárgyában előterjesztés. Kapcsolatosan a székelyföldi miniszteri ki- rendeltség eddigi működésének ismertetése (a kiadott jelentések nyomán). Előadó: dr. Komlósi József szö. alelnök. 7. A sepsiszentgyörgyi székely tanítóné- képző intézet fejlesztése tárgyában a felirati javaslat. Előadó: Kardhordó László képezdei tanár. 8. Szám- adás, költségvetés (a központi iroda véleményével). Előadó: dr. Sárkány Miklós, Szö. pénztáros. 9. Tisztújítás (a jelölő bizottság véleményével) Előadó: a bizottság elnöke. 10. A jövő évi közgyűlés idejé- nek és helyének megállapítása (az elnökség véleményével). 11. Indítványok tárgyalása. Végül a sepsi- szentgyörgyi Székely-Társaság által rendezendő iparki- állítás megtekintése — A közgyűlés alkalmából több kirándulás terveztetik a közeli fürdőkre, ipartelepekre. A kik azokon részt venni óhajtanak és elszállásolásra is igényt tartanak jelentkezzenek Végül Endre főgimn. tanár, bizottsági elnökkel Sepsiszentgyörgy.

Sepsiszentgyörgyre érkezés a budapest-predeáli gyorsvonattal aug. 21-én d. u. 4 órákor.

T Á R G A.

Álom.

Hűdeg, borongó, késő téli estén,
Egy szöke asszonyt hozott elmém a sors.
Fekete mély gyász volt a karsu testén,
Járása ringó, bájos, kíváncsú.

S amint közelgett, szende öszmével
Redm mosolygott, — s a szép tündéri kép
Eltűnt, leplevel bevonta őt az éjél.
Újtát befödtek a hulló hópihéek.

Eltűnt, miként az élet sok-sok álma, —
Alig csodáltuk, volt, nincs, itt a vége —
A szöke asszony is álmomá válna,
Elment, eltűnt a szürke semmiségbe . . .

P. I.

Költemények prózában.

Irt: Turgenyev.

A világ vége.

(Álom).

Azt álmodtam, hogy valahol Oroszország szög-
letén vagyok, magános parasztközségben.

Tágas és alacsony a három ablakos szoba: a
falak a méztől fehérek; semmi butor. A ház előtt
kopár, gyöngén eső róna. Az egyszínű ég mint
nagy lepedő terül fölfeje.

Nem vagyok magam. Vagy tíz ember van még
a szobában, mind közöséges, egyszerűen öltözött

emberek. Némán, tétova léptekkel járnak föl s alá.
Kerülik egymást. Ám szüntelen találkozik nyugta-
lan tekintetök.

Egyik se tudja, hogy került e házba, egyik se
tudja, kik a társai. Nyugtalan és szorongás ül
arcukon. Egymásután az ablakhoz mennek s für-
készve kitekintenek, mintha kívülről valakit vár-
nának.

Aztán megint nyugtalanul járnak föl s alá.
Egy kis fiú van köztük, egyhangu vékony hangján
időnkint nyöszörög.

— Apuskám főlek!

— Ez a nyöszörgés szorongással tölt el, —
magam is félni kezdek . . . Kitél? Mitől? Magam
se tudom. Csak azt az egyet érzem: nagy, nagy
szerecséltenség jön közelebb. A kis fiú csak egyre
nyöszörög. Ah! csak lehetne szabadulni innen! Mily
dohos, tikkasztó itt minden — a megfulladásig! De
nem lehet szabadulni!

Az ég szemfödélhez hasonlatos. Semmi szellő.
Talán a levegő is kihalt!

A fiú hirtelen az ablakhoz siet s panaszos
hangon hív:

— Nézd csak, nézd — elsüllyedt a föld!

— Mit? Elsüllyedt?

És valóban: a róna eltűnt a ház elől — most
ott látszik a magas hegy ormán! — A látóhatár
összeszűgödött — eltűnt és a ház előtt meredek,
tátony, fekete örvény ásít.

Mindnyáján az ablakhoz rohantunk. A borza-
lomtól megkővült a szívünk.

— Ott, ott! — szepegett a szomszédom.

És ime — az egész földmosszeség hosszán el
kezdett valami hullámozni, kis gömbölyű hullám-
halmok csaptak föl és tűntek el a távolban.

— A tenger! futott legott végig mindahányunk
idegzetén.

— Tüstént elayer mindnyájunkat! . . . De hogy
tud akkorára nőni, fölhágni e szédtűt magasságig!
És mégis nőtt, nőtt óriási gyorsasággal . . .
Már nem egyes hullámok többé, mik amott a távol-
ban föl s alá kergetődznek . . . iszonyatos össze-
olvadt ár az egész, mely szerte az egész látóhatárt
ke esztűltörte.

Sebten vágatva tört felénk. Jeges szélvihar
szárnyán csapott fölig, összegombolyodva, mint a
pokol sötétsége. Megremegott minden köröskörül . . .
ott pedig a felhőmpolygók, alaklan tömegben recse-
gés, dörgés s úgy hullszik, mint ezerhangu érces
ordítás.

Hah! mily üvöltés, zajgás! Maga a föld is
nyög, sóhajt a rémülettől!

Itt a végetek! A mindenség vége!

Még egyszer fölhangzik a kis fiú nyöszörgése.
Társaimba akarok kapaszkodni — már mind meg-
fulladtunk, eltemetett, elnyelt, szétszakított a pokol-
fekete, jeges, dörgő vízár.

Sötétség . . . örök sötétség!

Alig tudtam lélegzeni, mikor fölébredtem.

Napkeleti mese.

Ki ne ismerné a bagdadi nagy Dzsaftart, a
világ napját?

Egyszer sok sok évvel ezelőtt, mikor maga is
fiatal volt, sétált Dzsaftar Bagdad környékén.

Egyszer, csak rekedt kiáltást hallott: valaki
kétségbeesetten segítségért kiált.

Dzsaftar koriársai előtt higgadt, meggondolt
ember hírében állott, de azért jó szíve volt s bizott
erejében.

Arrafelé tartott, ahonnan a hang jött s megpill-

NAPI HIREK.

— A király születés napját Kézdivásárhelyen hagyományos tisztelettel ünnepelte meg a polgárság az idén is. Előző este a főtér és főbb utcákon levő küzépületek és lakások ablakai ki voltak fényesen világítva; a zenekarok játszottak pompás tűzijátékban is gyönyörködhetett a főtér nagy tömegeiben föl s alá hullámozó közönség. Aug. 18-án d. e. 9 órakor a róm. kath. templomban ünnepélyes „Tedeum” volt, melyen a kir. hivatalok, városi és más közgazgatási hivatalok tisztviselői testületileg jelentek meg s a honvédség egész zászlóalja dísztüzek adásával emelte az ünnepély fényét. Délben a honvéd tisztú érkezőben pompás díszbéd volt.

— Szent István király napja Kézdivásárhelyen. Az első magyar királynak, kit a keresztény vallás elterjesztéséért a r. kath. egyház a szentek közé iktatott s kinek névünnepe a magyar országgyűlés a nemzeti ünnepek közé sorozta. Kézdivásárhelyen az idén is nagy ünnepséget szentel a hazafias közönség. Este fényes kivilágítással adott kifejezést Szent István iránti hódolatának, ma vasárnap d. e. 10 órakor ünnepélyes isteni tisztelet lesz a r. kath. templomban, melyre a plebiániai hivatal az összes hatóságokat, testületeket meghívta.

— Főgimnáziumunk építési ügye a megvalósulás örvendetes stádiumába jutott. Mint lapunk hirdetési rovatában látható, az erdélyi róm. kath. státus igazgatótanácsa aug. 14-én tartott ülésében elhatározta az építést s arra az árlejtést ki is hirdette aug. 31-iki határidővel. Felhívjuk rá olvasóink figyelmét.

— Eljegyzés. Egy rég szövődő kedves szerelmi frigy boldog révbejutásáról adhatunk hírt e sorokban. Dr. Gyöngyössy István, sárkányi kir. aljárásbíró, lapunknak éveken át bár névtelen, de derék munkatársa, je es tárcatársa, aug. 15-én, szűk családi körben, jegyet váltott özy. Jancsó Mózesné sz. Nagy Anna urnó bájos leányával: Jancsó Vilma urhölgygyel. Az eljegyzéshez, melyet néhány hét múlva az esküvő is követni fog, sok szerencsét kívánunk. Isten áldása legyen a szép frizygen.

— Alapítványi helyek az erd. róm. kath. gimnáziumokban. Az erd. róm. kath. státus igazgatótanácsa alapítványi helyre felvette: a) a kolozsvári Szent József-intézetbe Istvánfi Pál, Feischl Antal, László József, Petros Kálmán, Lengyel Zoltán, Fábián József, Szabó Géza, Bulbuk Ernő,

Veress József, Nagy Gyula, Gábor László, Orbán Elemér, Ábrahám József, Imre Lajos, Sándor Endre, Venczel József, György Dénes, Ferencz Károly, Priklér Lajos, Kaján Rudolf, Ikrich Arnold; a kolozsvári Mária Terézia konviktusba: Arvéd János, Kapitán János, Vitán Pál, Kovács Aladár, Vajna Béla; a ciszso mlyóifinevelő intézetbe: Kopace Albert, László Antal, Pál Béla, Veres Ernő, Bándi József, Tódor József, Gál János, Lakatos Imre, Zonda Imre; a gyulafehérvári: Kintzig Gyula, Székely Gyula, Veress Gyula, Lukács Kálmán; a kézdívásárhelyi: Schusztér János, Osváth István, Kozma Gábor, Keserő Antal; a marosvásárhelyi: Boér Géza, Kovács Kálmán, Boross Ferenc; a székelyudvarhelyi: Kovács Gergely, Ródenbücker József, Fazakas István, Kerecsi Jenő, László Gyula, Páder Károly folyamodókat; a nagyszebeni róm. kath. Teréz-árvaházba: Szentkirályi Gusztáv, Várterész Péter, Ferenczi László, Potres Bilint, Cseh Gyárfás Bittermann Gyula, Pintér Jenő, Luka László, Baczoni József, Ambrózi Béla, Buttyán Sándor, Deutsch Ferenc, Maroz Antal, Főrika András, Fejér Ferenc és Petko Margit növendéket.

— Kossuth ünnepély és ifjúsági bucsuestély. A kézdívásárhelyen szünetező tanuló ifjúság a régi szokásokhoz híven f. hó 27-én d. u. 4 órakor a sőtátern Kossuth ünnepélyt rendez, ezt megelőzőleg aug. 26-án szombaton este műsoros bucsuestélyt. A sikerre kecsgetető, esinos műsor már nagyjában össze van állítva s legközelebbi számunkban részletesen is adhatjuk olvasóinknak. Ugy az estélyre, mint az ünnepélyre előre is felhívjuk a közönség figyelmét és jóakaró hazafias támogatását.

— Székely kiállítás A „Székely Társaság” tegnap tartott ülésén meghatározta, hogy a székelység ipari, kereskedelmi, s a kivételre képes más cikkekkel álló kollekcióból nagy fáradsággal összehozott kiállítás megnyitása kedden f. hó 22-én délelőtt 8 órakor lesz. A rendezőség ez uton is értesíti az érdeklődőket, hogy a kiállást megnézni akarók Véghe Endre rendező bizottsági elnökkel, s a Mikó-Kollegium tornacsarnokában kaphatnak a miért díj nem jár. A kiállításra vonatkozó egyéb tudnivalókat a kibocsátandó falragasz adja tudtára a nagyközönségnek. E helyen még csak annyit jegyzünk meg, hogy a Székely-Társaságok Szövetségének közgyűlésére, mely ugyancsak 22-én délelőtt 10 órakor lesz nem a helybeli Székely-Társaság hívja meg, hanem a Szövetség elnöksége, mely Marosvásárhelyt székel. Ez a körülmény azonban nem zárja ki azt, hogy a

ki a jó ügy iránt érdeklődik, ne jelenhetne meg, sőt vendégek, lévén nyilvános az ülés, minél nagyobb számban igen szívesen láttatnak. Ugy a kereskedők, valamint a kiállításra készülők között általános a készülődés és érdeklődés s különösen az idegenek nagy számban jelentették be részvételüket. A székely ügyek iránt érdeklődő nagyközönség igen érdekes és tanulságos gyűjteményt fog látni, mely híven bemutatja a székelység kincsét, s tanujelét adják annak kézzelfoghatólag is, hogy ezért a népért érdemes munkálni, dolgozni.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a sepsiszentgyörgyi áll. tanítóképző intézethez, a Budapestre áthelyezett Bizell Margit rajztanárnő helyébe, Róvics Györgyike okleveles rajztanárnőt nevezte ki.

— Esküvő. Dr. Színhó Vitus, kir. közjegyző-jelölt, lapunk buzgó munkatársa a napokban egész oszndben belevezett a házasság boldog kikötőjébe. Enél minket a következő jelentésben tudatott: „Dr. Színhó Vitus és neje Sükösd Vilike örömmel tudatják folyó év augusztus hó 15-én történt esküvőjüket. Sepsiszentgyörgy, 1905. augusztus 16.” Mi természetesen — őszinte szívből kívánjuk kedves munkatársunknak, hogy kis hajója az élet tengerén sohasé ütközzék akadályba s hogy életüket mindig a szerencse és áldás tegye boldoggá.

— Halálozás. Egy kedves ifju leány korai váratlan elhunytáról ad hírt egy gyászjelentés, melyet a következőkben részvétellel közlünk: „Szívünk leg-sajgóbb fájdalommal tudatjuk, hogy egyetlen leánykánk, felejtethetlen rokonunk Bodor Erzsike ártatlan életének 20-ik évében, a halotti szentségek felvétele után, f. hó 16-án d. u. 6 órakor meghalt. Hült tetemeit aug. 19-én d. u. 3 órakor fogjuk a r. kath. szertartás szerint az ev. ref. temetőben levő sírboltban elhelyezni. A mint emléked, hogy örökké él: örök álm-d ilyen édes legyen! Kézdivásárhely, 1905. aug. 17-én. Bodor György és felesége született Csiszér Anna, mint bánatos szülők, Bodor Béla, Bodor István, vállalkozó, Bodor Ödön, kir. törv.-széki bíró, Bodor Kálmán, áll. tanító, mint testvérei. Bodor Beláné sz. Dézsi Anna és gyermekei: István Rezső, mint sógora és unoka testvérei. Özy. Sáska Antalné szül. Csiszér Sára, mint nagynénje. A Bodor, Megyaszai, Dézsi, Benkő, Sáska, Szotyori és Ambrus családokból.”

— Felhívás. A kézdívásárhelyi szünetező tanuló ifjúság által létesített segélyalap 100 korona kamatja magasabb tanintézetben tanuló kézdívásárhelyi illetőségű szegénysorsu tanulóknak az alapító okmány szerint a tanév elején kiadandó levén, felhívtnak az érdekeltek kérvényeiket a polgári isk. gondnoksághoz címzetten alattírthoz f. évi szept. 3-ig betérjeszteni. Kérvényhez csatolandó: szegénységi és megelőző tanúvi bizonyítvány. Kézdivásárhely, 1905. aug. 19. Baló László, igazgató.

— Székely képviselők akciója. Polónyi Géza augusztus 24-én Kézdivásárhelyen beszámolót tart. Polónyi beszámolójában foglalkozni fog a mai politikai helyzettel s azonkívül föl fogja vetni a székely népképviselők akciójának eszméjét, amely azt célozza, hogy a kormány megindított székely-akciójával szemben erőteljes mozgalmat vezessen a székelység ügyének érdekében. Polónyi beszámolóján megfognak jelenni az összes székely képviselők, báró Podmaniczky és Dániel Gábor kivételével, így tehát összesen tizenkilenc képviselő vesz részt a székely akcióban.

— Kiszolgált katonák sorsa. Egyik fővárosi lap munkatársa felkereste a honvédelmi minisztérium néhány ügyosztályának vezetőit, kik a katonák visszatartására nézve a következőkben adták elő a kormány álláspontját: „A most harmadik évüket szolgáló katonák az idén nem szeptember végén, hanem december hó végén fognak elbocsáttatni. A katonáknak ez a visszatartása törvényes, mert a tényleges szolgálati idejük a törvény szerint december hónap 31-ikén telik le. Hogy ezeket a harmadéves katonákat a rendes körülmények között eddig már szeptember hónap végén elbocsáttották, az tisztán méltányossági és takarékosági szempontból történt, de a törvény a hadvezetőséget erre nem kötelezi. Különben is a harmadéves katonáknak az október hónap 1-től december hónap végéig terjedő szolgálati idejüket, méltányosságból be fogják számítani a fegyvergyakorlatok idejébe. Hogy december 31-ike után esetleg kik fogják felváltani a harmadéves katonákat, arról ez idő szerint még nem lehet beszélni, mert erre még senki sem gondolt.

lantott egy megtört aggot, akit pénzére áhító két rabló a város falához szorított.

Dzsaffar kardot rántott s a gazokra tört. Az egyiket levágta a másikat megiramította.

A megszabadult aggastyán Dzsaffar lábait elé borult és ruhája szélét csókolván így szólt:

— Derék ifju, nagylelkűségedet nem hagyhatom jutalmazatlanul. Látszatra bár szegény koldus vagyok, de éppen csak látszatra. Nem közönséges ember vagyok! — Holnap hajnalban jer a nagypiacra: a szökőkutnál várlak s meg fogsz győződni állításom igazságáról.

Dzsaffar gondolta magában: Ez az ember külsejére törül metszett koldus, de hát semmi sem lehetetlen. Miért ne? Megpróbálom. — És ekép válasszott:

— Jól van öregem, ott leszek!

Az öreg Dzsaffar szeme közé nézett és eltávozott.

Másnap, még alig szürkült, Dzsaffar a piacon volt.

A szökőkut márványmedencéjére könyökölve várta már az öreg. Némán karon ragadta Dzsaffart és egy kis kertbe vezetette, melyet köröskörül magas kőfal övezett.

A kert közepén kis zöld téren valami különös fa állott.

Hasonlított a ciprushoz, csak a lombjai voltak lazurkék.

Három alma függött a sűrű, sudárba szökkenő ágakon: az egyik középnyagyságu hosszukás, tefehér színű; a második nagy, gömbölyű világos-piros; a harmadik apró, fonnyadt, sárgás. Halk zizegés futott a fán át, noha szélesedni vala. Fájdalmas, mintegy üvegéhez hasonlatos hang volt ez; a fa

mintha csak megőrezte volna Dzsaffar közelletét.

Fiam! — szólt az öreg — szakassz le egy almát tetszésed szerint és tudd meg; ha a fehérét szakítod le és eszed meg, te leszel a halandók legbőleesebbike; ha meg a pirosat szakítod le és eszed meg, dus leszel mint Rothschild. Am ha a sárgát szakítod le és eszed meg, akkor minden vénasszony-nak tetszeni fogsz. Határozz, ne habozz! Egy óra múlva az almák lefonyadoak s maga a fa is lesüllyed a föld néma ölőbe.

Dzsaffar lehorgaszította fejét és gondolkodott.

— Melyiket válasszam? — mondá halkan, mintha önmagával tanácskozna. — Ha nagyon böles volnék, akkor talán többé élni se kívánnék. Ha gazdagabb akarok lenni mindeneknél, akkor mindenki irigyl; legjobb lesz, ha leszakítom és megeszem a fonnyadt almát.

Ugy is tett; az öreg fogatlan szája nevetésre rándult és mondá:

— Ó te ifjak legbőleesebbike! De pompásan választottál! Mit neked a fehér alma? Nálküle is bőleesebb vagy Salamonnál. A piros alma nélkül is ollehetsz — anélkül is gazdag leszel. Gazdagságodért sem fognak irigyeini.

Mondd csak, öregem, — szólt Dzsaffar meg-hökkelve, — hol lakik a tisztas anyja a boldogult kalifának?

Az öreg mélyen meghajolt és mutatta az utat.

Ki ne ismerné Bagdadban a világ napját, a nagy, a híres Dzsaffart?

H i r d e t é s e k.

Az erdélyi róm. kath. státus igazgatótanácsától.

Sz. 1397—1905.

Árlejtési hirdetmény.

A kézdivásárhely-kantai r. kath. főgimnázium elhelyezésére szolgáló épület létesítésére szükséges: föld, kőműves és elhelyező, kőfaragó, ács, cserépfedő, bádogos, vas, szobrász, rabitz, asztalos, lakatos és mázoló, üveges, fa- és cement padozat, fűtés berendezés, szobafestő, feliratok, kárpitos, csatornázás és closett berendezés, villámhárító és különféle munkák elkészítése, illetve szállítása iránt a következő feltételek mellett

nyilvános pályázat, illetve árlejtés

hirdetetik.

1. Az árlejtésben részt vehetnek mindazok a hazai szakértő iparosok vagy vállalkozók, kiknek üzletük gyakorlására hatósági engedélyük van.
2. Ajánlat az összes munkákra, vagy egyes munkacsoportra külön-külön tehető.
3. A készítenő munkákra vonatkozó ajánlati minta, valamint költségvetési kivonat a vállalkozók rendelkezésére bocsáttatnak és kötelesek mindkettőben az egységárakat, a vállalat végösszegét úgy számjegyekkel, mint betűkkel kiírni; csakis azon ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek az eredeti íveken tételnek.
4. Később érkezett vagy utó-ajánlatok nem vétetnek figyelembe.
5. Az 1 koronás bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok legkésőbb

f. 1905. év augusztus 31-én déli 12 óráig

az erd. r. kath. státus igazgatótanácsához (Kolozsvár, Szt. egyház-utca 5. sz.) nyújtandók be.

6. Tartoznak az ajánlattevő vállalkozók az általános vállalati feltételek 8. §-ban megszabott 5%-nak megfelelő bántépénzt az ott körülírt mó-

dozatok és kikötések mellett a kolozsvári m. kir. adóhivatalhoz, mint alap főpénztárhoz az ajánlat benyújtása előtt letenni s az erről szóló nyugtát az ajánlatához csatolni. Az ajánlatához készpénz vagy értékpapír nem csatolható.

7. Az erd. r. kath. státus igazgatótanácsa a munkálatok kiadásánál a nyert ajánlatok eredményéhez nincs kötve.

8. A vall- és közoktatásügyi miniszterium által jóváhagyott tervezet és költségvetés, valamint a munkákra vonatkozó általános és különleges feltételek az erd. r. kath. státus igazgatótanácsának hivatali helyiségében naponta 10—12 óráig, a munka, illetve részlettervek Pápai Sándor építész-nél naponta d. u. 3—5 óráig megtekinthetők. (Füredő-utca 10.)

Kolozsvárt, 1905. augusztus 14-iki ülésből.

Az elnök helyett:

Dörgő Albert,
ig. tanácsos.

(88. 1—1)

Bochkor Mihály dr.,
titkár.

Használt, de jókarban levő

Z O N G O R Á

jutányos árért eladó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

(89. 1—2.)

!! F O G O R V O S P E R L J Ó Z S E F !!

(87. 2—3.)

AMERIKAN DENTIST

e hó vége felé vagy szeptember elején

Kézdivásárhelyre érkezik és néhány napig a „Millennium“ szállodában fog rendelni.

A mai modern kornak teljesen megfelelő könyvnyomda.

A „SZÉKELYFÖLD“ politikai hírlap kiadóhivatala

IFJ. JANCsó MÓZES

gőzerőre berendezett könyvnyomdája, könyvkötészete, papír-, írószerszám- és könyvkereskedés.

KÉZDIVÁSÁRHELYT

a „Jancsó“-féle gyógytár mellett.

Legolcsóbb bevasárlási forrás
Olcsó! Szép! Tartós! Meglepő!
DIVÁNY- és GARNITURÁKBÓL

Ifj. Jancsó Mózes
kárpitos és diszitő műhelyében
Kézdivásárhelyt.

Készítetek saját felügyeletem alatt:
új ebéd- és heverő-diványokat, garnitúrákat, matracokat, foteleket, diványpárnákat, stb. szóval minden e szakba vágó munkákat, ugyancsak bármilyen rongálódott diványok, fotelek, stb. újratömését vagy behuzását olcsó és jutányos árak mellett teljesen újjá alkottatok át.

Gyorsan, izléssel és a legolcsóbb árban készit el minden a könyvnyomdai szakmába vágó munkákat, u. m.: irodalmi műveket, tudományos és irodalmi folyóiratokat, tankönyveket, heti és havi lapokat, kereskedők és iparosok részére számlákat, gyászjelentéseket, körleveket, üzleti könyveket, névjegyeket, meghívókat, falragaszokat, stb. stb.

Butorraktáromban

mindig készletben tartok: ebéd- és szalon berendezéseket, ruha-, mosdó-, éjjeli- és éjszakai székelyeket márvánnyal és anélkül, garnitúrákat, sodrony betéteket, ágyakat, matracokat, hajlított és préselt ültető székeket, függönytartókat, gyermekkoscsikat, stb. stb., melyeket szintén felügyeletem alatt — kitűnő száraz anyagból — saját asztalos, esztorgályos és faragó műhelyemben készíttetek, s azoknak úgy jószágáért mint tartósságáért teljes felelősséget vállalok.

Könyvkötészetemben

minden fajta könyvek bekötését nagyon jutányos áron eszközölöm s azokat kívánatra ellátatom éresarkokkal, miáltal azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Nyomatvány raktáromban

minden szükségeltető községi, közigazgatási, egyházi és ügyvédi nyomtatványok finom papíron nyomva, állandóan nagy raktáron vannak.

Nyomatott Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában Kézdivásárhelyt.